

گزارش خبری

توفیق‌ها و تنگناهای اسلام در ایتالیا

هراس مقامات ایتالیا از نسل دوم مسلمانان این کشور

سازمان امنیتی ایتالیا در گزارشی به مجالس این کشور نسبت به آنچه که «فعال بودن تروریسم اسلامی در ایتالیا و تلاش تروریست‌ها برای جذب نسل دوم مسلمانان و سوق دادن آنان به سمت حرکت‌های تروریستی» عنوان کرده است، هشدار داد.

روزنامه اونیزه ارکان اسقف‌های ایتالیا روز ۳۱ دسامبر (۱۱ دی) با انتشار این گزارش نوشت: به نظر می‌رسد که نسل دوم مسلمانان از نسل اول به مراتب خطرناک‌تر است.

به نوشته این روزنامه، «در میان نسل دوم مسلمانان، تعصب‌گرایی اسلامی با خشم و عصبانیت به دلیل شرایط و وضعیت محرومیت اجتماعی درهم آمیخته و بسیاری از مسلمانان را به سوی واکنش فرامی‌خواند.»

اونیزه به نقل از گزارش سازمان امنیتی ایتالیا افزود: «در این میان استان‌های لومباردیا، ونتو و امیلیا رومانیا بیشتر از بقیه نقاط ایتالیا با خطر تروریسم اسلامی مواجه است.»

ارکان اسقف‌های ایتالیا تصریح دارد: «علت اصلی این امر، رواج روزافزون کلاس‌های آموزش کتاب مذهبی مسلمانان است که در آنها دروس تنها به زبان عربی و درباره قوانین اسلامی آموزش دیده می‌شوند.» در گزارش سازمان امنیتی ایتالیا اضافه شده است «بیم‌ن می‌رود که برخی از تعبیر و تفسیر ریشم‌های تر و مواضع تندروانه تعدادی از گروه‌های افراطی اسلامی در آنها نفوذ کرده و تأثیر بگذارد.»

سازمان امنیتی ایتالیا در گزارش خود تنها یادآور مؤثر و کارساز برای مقابله با این خطر را پذیرش اجتماعی مسلمانان در جامعه ایتالیا اعلام کرده است.

بر اساس آمارهای اعلام‌شده تعداد مسلمانان ایتالیا بیش از یک میلیون نفر (حدود ۲ درصد جمعیت) برآورد می‌شود که بیشتر آنان مهاجران کشورهای آفریقایی و آسیایی هستند که از سال‌های دور در این کشور اقامت گزیده‌اند.

با وجود اینکه اسلام از نظر تعداد پیرو، دومین دین در ایتالیا محسوب می‌شود ولی هنوز مسلمانان از آزادی‌های دینی در زمینه عبادت، ساخت مکان‌های عبادی و مدارس مذهبی و... برخوردار نیستند.

این در حالی است که پیروان ادیان و عقاید دیگر در ایتالیا مانند یهودیان که نسبت به مسلمانان این کشور از جمعیت بسیار کمتری برخوردارند، از این گونه حقوق برخوردارند.

دولت‌های ایتالیا تاکنون اقدامی برای اعطای رسمی این حقوق به مسلمانان انجام نداده‌اند و تنها در ماه پایانی سال گذشته، وزیر کشور وعده بررسی یک طرح را در این زمینه داد.

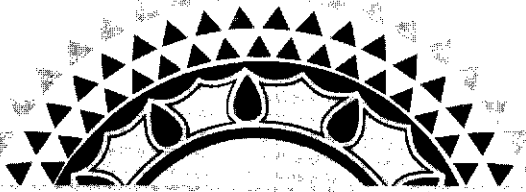
«جوزیه پیزانو» گفته بود: پیگیر طرحی هستیم که بر اساس آن، مسلمانان از آزادی‌هایی مانند انجام عبادت، برگزاری مراسم مذهبی، تأمین گوشت حلال و دایر کردن قبرستان‌های ویژه برخوردار شوند. وی گفته بود: با دادن آزادی‌های مذهبی به مسلمانان ساکن ایتالیا، شک وجود

تبعیض دینی در کشور از بین می‌رود. هرچند قرار بود این طرح از سوی اعضای کمیسیون پارلمانی قانون اساسی ایتالیا، نمایندگان مذاهب مختلف و اعضای شورای اسقفی کاتولیک این کشور بررسی شود ولی هنوز خبری از نتایج این وعده‌ها منتشر نشده است.

مسلمانان ایتالیا در حالی از حقوق رسمی ویژه دین خود برخوردار نیستند که استان جنوبی و جزیره‌ای سیسیل در کناره دریای مدیترانه از سال ۸۲۷ تا ۱۰۰۶ میلادی، شاهد حاکمیت مسلمانان بوده که به اعتراف بسیاری از پژوهشگران غربی، سرچشمه تمدن و پیشرفت مغرب‌زمین تا عصر حاضر بوده است. علاوه بر نبود یک اراده فراگیر و مسؤولانه در ایتالیا برای رفع این محرومیت از مسلمانان مقیم این کشور، وجود عقاید راستگرایانه و افراطی علیه مسلمانان، مانع دیگر رسیدن پیروان دین اسلام به حقوق خود است.

چندی قبل یکی از احزاب افراطی عضو ائتلاف راستگرایی دولت ایتالیا خواستار بازپس‌گیری طرح ارائه آزادی مذهبی به مسلمانان ساکن این کشور از پارلمان شد.

«لوچانو دوسین» رهبر نمایندگان حزب پیوند شمال در پارلمان ایتالیا، ضمن تأکید بر مخالفت حزب خود با بررسی طرح آزادی مذهبی مسلمانان

مؤسسه کنراد بر گزار کرد:

کارگاه حقوق خانواده در اسلام

مؤسسه کنراد آدنور، از مؤسسه‌های فرهنگی آلمان، در راستای فعالیت‌های فرهنگی- پژوهشی خود، برنامه‌ای درازمدت با عنوان "گفت‌وگو با اسلام" تدوین کرده است که در آن برای آشنایی با اسلام و شناساندن آن به اروپا کنفرانس‌ها و نشست‌هایی ترتیب می‌دهد.

در همین راستا این مؤسسه کارگاه "حقوق خانواده در اسلام" را در روزهای ۲۹ و ۳۰ نوامبر (۹ و ۱۰ آذر) در تونس برگزار کرد.

دکتر "هاردی اوستری"، نماینده دائم مؤسسه کنراد در تونس، گفت: "ما با اعتقاد به کثرت و گوناگونی، بر آن هستیم که با تحقیقات و فعالیت‌های مختلف، شرایط سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشورها را درک کنیم و ارتباط بهتری با آنها برقرار کنیم. در این میان، برنامه حقوق خانواده در اسلام برنامه مهمی است که آگاهی ما را از اسلام و جهان عرب افزایش می‌دهد."

دکتر "عبدالرزاق سیادی"، استاد دانشگاه منوبه تونس، نیز در این کارگاه با اشاره به ایجاد دوره فوق لیسانس در این دانشگاه، گفت: "در این دوره به بررسی فعالیت مشترکی که ادیان و تمدن‌ها می‌توانند با هم داشته باشند، می‌پردازیم. در کنار آن تحقیقاتی نیز در مورد اینکه چگونه جهانی شدن می‌تواند با تمدن‌ها و ادیان تطبیق داشته باشد، انجام می‌دهیم. ما معتقدیم بدون شناخت ادیان و تمدن‌های مختلف و درک شرایط اجتماعی نمی‌توانیم منشا کشمکش‌ها را پیدا کنیم."

برخی از سخنرانان این کارگاه دو روزه عبارت بودند از: دکتر بوتینا شریب، استاد مطالعات تطبیقی دانشگاه الجزایر؛ دکتر امیمه دحان، استاد دانشگاه اردن؛ دکتر بسام مصطفی، محقق انجمن حقوق زنان و کودکان در لیبی؛ دکتر ابوبکر باقادر، استاد جامعه‌شناسی دانشگاه شاه عبدالعزیز عربستان سعودی؛ دکتر احمد عنایفر، استاد زیتونه تونس؛ دکتر رضوان السید، استاد مطالعات اسلامی دانشگاه لبنان؛ دکتر محمد شیتوی، استاد فقه دانشگاه سوس تونس و دکتر عبدالمجید شرفی، استاد دانشگاه منوبه تونس. "فهیمه موسوی نژاد"، مدیر مؤسسه گفت‌وگوی ادیان نیز در این کارگاه در خصوص "تجدیدنظر در قوانین حقوق زنان؛ چالش سنت و مدرنیته" سخنرانی کرد و به تشریح موقعیت زنان در ایران و قوانین حقوقی زن در اسلام پرداخت.

هرچند مسلمانان در این کشور توانسته‌اند به صورت خودجوش نیازهای ضروری در بخش‌های تغذیه، گردهمایی‌های مذهبی و برگزاری نمازهای جماعت را پاسخ گویند اما هنوز برای رسیدن به نقطه مطلوب فاصله زیادی دارند.

چندین گروه و تشکل اسلامی اهل سنت و شیعه در ایتالیا فعالیت دارند که توانسته‌اند با منسجم کردن مسلمانان، برای کسب حقوق خود و رفع مشکلات اساسی جامعه اسلامی این کشور، تلاش کنند.

اصلی‌ترین مسأله برای مسلمانان ایتالیا ساخت مساجد و بناهای اسلامی است که در صورت برخورداری شدن از آزادی مذهبی می‌توانند نیازهای خود را در این زمینه رفع کنند.

نماد اصلی مسلمانان در ایتالیا بزرگترین مرکز اسلامی اروپا واقع در شهر رم است که عملیات ساخت این مسجد به دنبال درخواست «ملک فیصل» شاه سابق عربستان در سال ۱۹۷۷ آغاز شد که بعد از ۱۸ سال نیز به بهره‌برداری رسید.

مجموعه سه هکتاری مرکز اسلامی رم با بیش از پنج هزار نفر گنجایش اصلی‌ترین مکان تجمع و همگرایی حدود یک میلیون مسلمان ایتالیایی و غیرایتالیایی برای برگزاری مراسم نماز جمعه و آیین‌های مذهبی است. بخش اصلی هزینه ساخت این مسجد معادل ۳۰ میلیون یورو از سوی عربستان و مراکش تأمین شده و ۲۲ کشور دیگر اسلامی نیز در ساخت آن مشارکت داشته‌اند.

علاوه بر این، پیروان دین اسلام در ایتالیا که از حقوق رسمی برخوردار نیستند هرازچندگاهی هدف موج تبلیغات رسانه‌های خبری علیه مسلمانان قرار می‌گیرند که معمولاً بهانه‌های این اقدام‌ها، ادعاهایی در مورد دستگیری چند شهروند کشورهای اسلامی به اتهام مشارکت در تروریسم است.

با انتشار این گونه اخبار، موج یکسویه تبلیغات علیه مسلمانان بیشتر رسانه‌های خبری ایتالیا را فرا می‌گیرد هرچند که بعد از مدتی بازداشت و زندانی، معمولاً بیگناهی متهمان ثابت شده و از زندان آزاد می‌شوند ولی کسی نیز مسولیت خطایا اقدام عمومی تبلیغات علیه مسلمانان را بر عهده نمی‌گیرد.

اگر مسلمانان ایتالیا همانند پیروان دیگر ادیان در این کشور از حقوق رسمی و آزادی‌های مذهبی برخوردار شوند می‌توانند با یک اقدام هماهنگ و جدی، پاسخگوی موج تبلیغات علیه خود باشند. با توجه به اینکه مسلمانان در ایتالیا سال‌های زیادی است که منتظرند همانند پیروان دیگر ادیان از آزادی مذهبی و حقوق رسمی ویژه دین اسلام بهره‌مند شوند ولی برخلاف وعده‌ها، هنوز شاهد اقدامی جدی در این مورد نبوده‌اند.

در مجلس این کشور، گفت: امیدواریم دولت، اقدام لازم را برای لغو این طرح انجام دهد.

اما مهم‌ترین نکته‌ای که می‌تواند برای مسلمانان مقیم ایتالیا آزاردهنده باشد سکوت واتیکان مرکز مذهب کاتولیک در قبال این مسأله است.

محرومیت مسلمانان مقیم ایتالیا از حداقل آزادی رسمی مذهبی، سبب شده آنان دچار محدودیت‌های زیادی شوند.

به عنوان مثال، شهردار «ویلیوریا» در شمال ایتالیا سال گذشته با درخواست مسلمانان مقیم این شهر برای صدور مجوز برگزاری مراسم عید فطر در پایان ماه مبارک رمضان مخالفت کرد.

اما برخوردها علیه مسلمانان مقیم ایتالیا فقط محدود به مقام‌های محلی یا سیاستمداران غیرمسئول نیست بلکه نشان‌های تمایل جدی به افزایش محدودیت برای مسلمانان در برخی دولتمردان ایتالیا نیز وجود دارد.

چندی قبل «روبرتو کاستلی» وزیر دادگستری ایتالیا با تأکید بر لزوم سختگیری علیه مسلمانان گفته بود: برای احترام به مقررات کشور، باید در مقابل مسلمانان انعطاف ناپذیر باشیم.

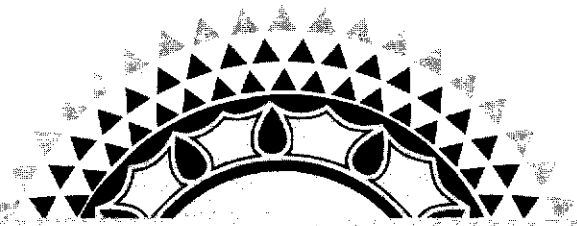
وی افزوده بود: ضرورت دارد با اتخاذ تدابیر غیر قابل انعطاف در قبال مسلمانان، از فرهنگ و سنت خود دفاع کنیم.

این دستورالعمل روشن برای سختگیری در قبال مسلمانان به بهانه احترام به مقررات از ناحیه وزیری که وظیفه اجرای عدالت را بر عهده دارد می‌تواند نشانه وجود تمایل جدی برخی مسؤولان ایتالیا برای تداوم محرومیت مسلمانان از حقوق دینی خود است.

برخلاف کاستلی، «مارچلو پرا» رئیس مجلس سنای ایتالیا خواستار رسمیت یافتن حقوق و وظایف مسلمانان در این کشور بر اساس امضای یک عهدنامه قضایی بین پیروان دین اسلام و دولت شده است. وی چندی قبل، گفت: همان گونه که دولت با مذهب کاتولیک به یک توافق رسید باید عهدنامه مشابهی نیز با روش‌های قضایی، تکمیلی و قانونی در مورد مسلمانان اجرا شود.

رئیس مجلس سنای ایتالیا همچنین ضمن اشاره به حضور گسترده مهاجران مسلمان در این کشور، افزود: باید تلاش کنیم رابطه‌ای دوجانبه و مطلوب با پیروان دین اسلام شکل گیرد.

وی با تأکید بر تأثیر گسترده مسلمانان در پیشرفت‌های علمی، تمدن و فرهنگ غرب اظهار داشت: زمانی که غرب در وحشیگری غرق می‌شد تنها با تلاش‌های مسلمانان توانستیم دانایی و علم کهن یونانیان را حفظ کنیم.

پارک ادیان، ابتکار تازه دولت ترکیه

یک مجموعه فرهنگی تحت عنوان «بوستان ادیان» در شهر نوربستی بلک از توابع استان «انتالی» در جنوب غرب ترکیه با سخنان «رجب طیب اردوغان» نخست‌وزیر ترکیه افتتاح شد.

در این بوستان که به همت استانداری انتالی و شهرداری بلک و با حمایت وزارت فرهنگ و گردشگری ترکیه برپا شده، کلیسا و کنیسه در مجاورت یکدیگر احداث شده است.

«رجب طیب اردوغان» نخست‌وزیر ترکیه در مراسم افتتاح این بوستان گفت: «افراط‌گرایی به هر شکلی خصوصاً افراط‌گرایی دینی، محکوم است» وی با عنوان این‌که افراط‌گرایی حق حیات یا ابراز عقیده به هیچ شخصی را نمی‌دهد افزود: ترکیه با فرهنگ غنی خود که نشأت گرفته از تاریخ این کشور است، تمامی افکار، عقاید و ادیان خصوصاً ادیان آسمانی را محترم می‌شمارد» وی با اشاره به این‌که «فنتاح این مرکز جوایی برای مخالفین دولت ترکیه است که این کشور را متهم به نادیده گرفتن حقوق اقلیت‌های مذهبی می‌کنند، گفت: «دولت ترکیه متوجه برخی نواقص خود در این زمینه‌هاست. ولی در تلاش رفع این نقیصه‌ها است.»

اردوغان بوستان ادیان را به عنوان «الگوی گسترش سعه صدر برای جهانیان» خواند و آن را «بوستان انسانیت» نامید. در مراسم افتتاح بوستان ادیان، وزیرای کشور، راه و ترابری، آبادانی و مسکن، فرهنگ، رئیس سازمان امور دینت، رهبران ادیان یهودی و مسیحیت ترکیه نیز حضور داشتند. ناظران نگاه افتتاح این مرکز در رسانه تعیین تاریخ شروع مذاکرات عضویت ترکیه در اتحادیه اروپا را «چراغ سبز ترکیه به اتحادیه» ارزیابی می‌کنند. دولت ترکیه در ماه‌های اخیر به دلیل نپذیرفتن عنوان «جهان‌شمولی» برای باثربیکخانه فتر اسانبول، مورد انتقاد کشورهای عضو اتحادیه اروپا و آمریکا قرار گرفته است.

وزارت فرهنگ ترکیه تأسیس پارک دیگری به نام «پارک ادیان و فرهنگ‌ها» را در زمینی به مساحت ۱۵۰ هزار مترمربع و با ۲۵ میلیون دلار اعتبار در شهر «شانلی عرقل» نیز در دست بررسی دارد.

افزایش فعالیت مسیونرهای مسیحی در ترکیه، به موازات همکاری این کشور با اتحادیه اروپا، به عنوان مهم‌ترین مشکل فرهنگی و عامل تشدید تضاد هویتی در این کشور ارزیابی می‌شود.

بر اساس یافته‌های یک تحقیق، با تغییر برخی از قوانین ترکیه در راستای همکاری با اتحادیه اروپا که در آن «عطای آزادی‌های بیشتر به اقلیت‌های قومی و مذهبی پیش‌بینی شده است، زمینه‌های حقوقی و سیاسی برای فعالیت مسیونرها فراهم شده و مسیونرها در کنار فعالیت‌های فرهنگی و رسانه‌ای خود اقدام به تأسیس «کلیساهای خانگی» در اقصی نقاط ترکیه می‌کنند.

از سوی دیگر در واکنش به اقدام دولت، «نمل کارالا اوغلو» معاون حزب معاونت گفت: «افتتاح بوستان ادیان در شهرستان بلک از توابع استان انتالی نتیجه اهمال‌کاری دولت اردوغان است.»

به گزارش خبرگزاری آناتولی، وی گفت: «افتتاح بوستان ادیان و افتتاح کلیسا و کنیسه در شهرستان بلک، به رغم نبود یک مسیحی یا یک یهودی در منطقه، مسامحه نیست، بلکه اهمال‌کاری دولت است.»

کارملا اوغلو، دولت اردوغان را به تسلیم شدن در مقابل فشارهای اتحادیه اروپا منتهم کرد و گفت: «دولت برای گرفتن تاریخ شروع مذاکرات، هر آنچه را اروپاییان می‌گویند، قبول می‌کند.»

همایش «بررسی راه‌های مبارزه با افراط‌گرایی» در اندونزی

کنفرانس آسیایی «بررسی راه‌های مبارزه با افراط‌گرایی» با شرکت رهبران دینی کشورهای منطقه روز ۶ دسامبر (۱۶ آذر) در جاکارتا پایتخت اندونزی گشایش یافت.

به گزارش روز دوشنبه روزنامه جاکارتاپست، این کنفرانس دوروزه توسط سفارت استرالیا در اندونزی سازماندهی شده بود. در این کنفرانس، راه‌های مبارزه با افراط‌گرایی توسط نمایندگان ادیان و مذاهب اسلام، مسیحیت، یهودی، هندو و بودیسم بررسی شد.

سفارت استرالیا در جاکارتا با صدور بیانی‌ای اعلام کرد در این کنفرانس دلایل رشد اقدامات تروریستی در اندونزی به‌ویژه طی سال‌های اخیر بررسی شد.

بیانیه سفارت استرالیا، از انفجارهای ۱۲ اکتبر سال ۲۰۰۲ (۲۰ مهر ۱۳۸۱) جزیره بالی با ۲۰۲ کشته، پنج اوت سال ۲۰۰۳ (۱۴ مرداد ۱۳۸۲) هتل ماریوت جاکارتا با ۱۲ کشته و ۱۹ شهروبر سال جاری در مقابل سفارت استرالیا در جاکارتا با دست‌کم ۹ کشته را به عنوان «وخیم‌ترین» حوادث تروریستی سال‌های اخیر اندونزی یاد کرد.

سفارت استرالیا، «بررسی راه‌های مبارزه با افراط‌گرایی، ترویج میانه‌روی، شکیبایی، صلح و هماهنگی میان کشورهای منطقه برای تقابل با تروریسم را از اهداف کانبرا در برگزاری این کنفرانس اعلام کرد.

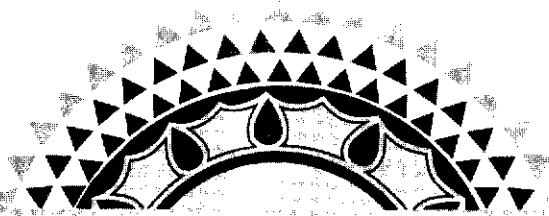
به نوشته روزنامه جاکارتاپست، اگرچه اکثریت جامعه اندونزی را مسلمانان میانه‌رو تشکیل می‌دهند اما تمایلات «ضدا‌امریکایی» و «ضدا‌استرالیایی» به‌ویژه طی سال‌های اخیر در این کشور با افزایش همراه بوده است. بر اساس این گزارشات شرکت‌کنندگان در این کنفرانس همچنین خواستار ایجاد مرکزی برای ترویج روحیه میانه‌روی شدند.

«دین شمس‌الدین» رئیس کمیته سازماندهی کنفرانس بررسی راه‌های مبارزه با افراط‌گرایی در حاشیه مراسم پایانی این رویداد در کنفرانس خبری ابراز امیدواری کرد که خواسته کارشناسان دینی منطقه مبنی بر ایجاد مرکز ترویج روحیه میانه‌روزی طی شش ماه آینده در شهر یوگیاکارتا عملی شود.

«سوسیلو بامبانگ یودهویونو» رئیس‌جمهوری اندونزی نیز طی سخنانی در مراسم گشایش این کنفرانس پیشنهاد ایجاد یک مرکز دائمی به منظور اشاعه روحیه میانه‌روی در اندونزی را مطرح کرد.

بر اساس این گزارش، ۱۲۴ تن از کارشناسان ادیان اسلام، مسیحیت، یهودی، هندو و بودیسم منطقه آسیا - اقیانوس آرام در پایان این نشست با انتشار بیانیه‌ای اقدامات خشونت‌زا و تروریستی را محکوم کردند. در این بیانیه آنان متعهد شدند تا تلاش‌های خود را در زمینه ترویج روحیه میانه‌روی و ایجاد هماهنگی در میان جوامع خود شدت بخشند.

این بیانیه می‌افزاید: تروریسم نه تنها فاقد ریشه در هیچ یک از ادیان است بلکه در حقیقت ضد تمامی اخلاقیات و باورها است.

با سرپرستی دکتر بهزاد سالکی

نخستین ترجمه فارسی دایرةالمعارف دین منتشر می شود

نخستین ترجمه فارسی دایرةالمعارف دین، وایرسته «و. فرم» با سرپرستی دکتر «بهزاد سالکی» منتشر می شود.

دکتر بهزاد سالکی عضو هیأت علمی موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، در گفت و گو با خبرنگار ما درباره ویژگی های این اثر گفت: جامعیت، دقت، بی طرفی، ارائه کتابشناسی جامع از یک موضوع در انتهای همان مدخل و نگارش مدخل ها و مقاله ها توسط بهترین دین پژوهان معاصر از جمله صفات این دایرةالمعارف است.

استاد دانشگاه تهران در ادامه افزود: این مجموعه، نخستین دایرةالمعارف دین یک جلدی، پیش از دایرةالمعارف های وبستر، آکسفورد، پنگوین و... است که به صورت توصیفی یا متونی استوار و محکم و علمی به توضیح درباره ادیان پرداخته است و سعی کرده به موجزترین بیان تمام جوانب و ابعاد موضوع را توضیح دهد. مترجم کتاب «بعد پنجم: کاوشی در قلمرو روحانی» اثر «جان هیک»، یادآور شد: در این مجموعه علی رغم این که سعی شده مقالات برای متخصصان باشد اما عامه کتابخوان در زمینه ادیان نیز می توانند از آن بهره ببرند.

مترجم کتاب «فلسفه دین» اثر جان هیک، درباره چگونگی آغاز به کار این پروژه گفت: واحد دختران «پژوهش و تحقیق» دانشگاه امام صادق (ع)، از سال ۷۶ با همکاری ۱۵ نفر از دانشجویان فوق لیسانس و دکتری، که اساتید این دانشگاه نیز هستند، اقدام به ترجمه این کتاب کردند و از سال ۷۷ نیز این مجموعه با ویراستاری و مقابله گری اینجانب کار خود را ادامه داد و هم اکنون در مرحله حروفچینی است و حداکثر تا نمایشگاه کتاب سال آینده در ۲ یا ۳ جلد، شامل بیش از ۲۰۰۰ صفحه، به فارسی عرضه می شود. وی در پایان افزود: بنا داریم نمایه تفصیلی، شامل تمام اصطلاحات به کاررفته در این دایرةالمعارف را به انتهای کتاب ضمیمه یا در جلدی دیگر منتشر کنیم.

گفتنی است، سالکی ترجمه و سرویراستاری سه کتاب دیگر در زمینه ادیان، با عناوین «متألّهان مدرن»، «با ویراستاری «دیوید فورد»؛ «تاریخ خداشناسی: سرگذشت خدا از چهارهزار سال پیش در ادیان ابراهیمی»، اثر «کارن آرمسترانگ» (با همکاری «بهاءالدین خرمشاهی») و «یهودیت»، اثر «ایزودور ایستاین» را نیز به پایان رسانده که به زودی منتشر می شود.

وی درباره کتاب متألّهان مدرن که با ترجمه هشت مترجم و سرویراستاری وی منتشر می شود، به خبرنگار ما گفت: این کتاب از سوی انتشارات

«بلکول» در سال ۱۹۹۷، در ۲ جلد، منتشر شد و در همان سال دوباره تجدید چاپ گردید و در سال ۱۹۹۸ نیز، در یک جلد ۸۰۰ صفحه ای منتشر شد، و به چاپ های سوم و چهارم رسید که هر بخش توسط متخصص آن موضوع نوشته شده است.

این کتاب با مقدمه ای درباره «الهیات مسیحی جدید» آغاز می شود و شامل ۸ بخش است که هر یک از این بخش ها زیرمجموعه های متعددی را شامل می شود.

بخش اول درباره «مکاتب الهیاتی اروپای قاره ای» و شامل چهار زیرمجموعه «درباره کارل یارت و یونهورفر»، «الهیات آگزیستانسیالیسم»، «الهیات کاتولیک رومی» و «تاریخ و آخرت شناسی» است؛ بخش دوم درباره «مکاتب الهیاتی بریتانیا» است که شامل «الهیات و تاریخ»، «الهیات و فلسفه» و «الهیات و جامعه» می شود.

بخش سوم کتاب به «مکاتب الهیاتی در آمریکای شمالی» اختصاص دارد که به بحث درباره «اخلاق الهیاتی»، «تجدیدنظرطلب ها و لیبرال ها»، «الهیات مابعدالطبیعه لیبرال»، «الهیات سیاه پوستان، اسپانیایی ها، آمریکای لاتینی ها و بومیان آمریکایی» و «الهیات زنان» می پردازد.

بخش چهارم کتاب به «جریان های الهیاتی در آمریکای لاتین، آفریقا و آسیا» توجه دارد و مباحثی همچون «الهیات رهایی بخش آمریکای لاتین»، «الهیات آفریقای» و «الهیات آسیایی» را دربر می گیرد.

بخش پنجم به «گرایش های الهیاتی انجیلی و ارتنوکسی» ذیل عناوین «الهیات انجیلی» و «الهیات ارتنوکس شرقی» اختصاص دارد.

در بخش ششم یا «جنبش های فرامنطقه ای» آشنا می شویم که شامل «الهیات کتاب مقدس و هرمنوتیک»، «الهیات جهانی»، «الهیات تبشیری»، «الهیات زنان» و «الهیات و هنرها: هنرهای بصری و موسیقی» و «الهیات و علوم اجتماعی» می شود.

در پایان، مؤخره کتاب نیز به بحث درباره «الهیات مسیحی در پایان هزاره دوم» می پردازد. این کتاب که توسط نشر «قصیده سرا» در ۲ یا ۳ جلد منتشر می شود، ضمیمه ای فارسی شامل شرح اصطلاحات و واژه های فنی به کاررفته در کتاب را دربر می گیرد.

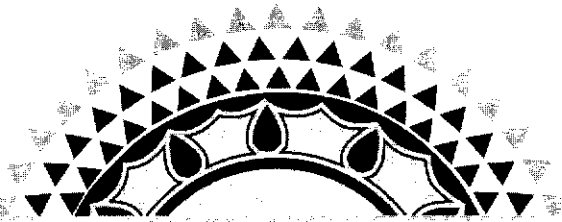
این دین پژوه، کتاب «یهودیت: بررسی تاریخی» اثر «ایزودور ایستاین»، از یهودشناسان برجسته، را نیز ترجمه کرده است و اسفندماه سال جاری توسط «مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران» منتشر می شود. این کتاب شامل ۲۲ فصل است که به ترتیب

عبارتند از: خاستگاه ها، انتخاب اسرائیل، تورات، روگردانی قومی و دینی، گسیختگی قومی و دینی، پادشاهی یهودیه، انبیاء (بنی اسرائیل)، کاهنان و مزامرنویسان، حکمای قوم، حکمت دینی یهودیه، دولت دوم عبری، مرکز قومی و روحانی یهود، شکل گیری تلمود، یهودیت تلمودی: دین مبتنی بر تلمود، یهودیت تلمودی: اخلاق و فضیلت اخلاقی، یهودیت تلمودی: شعایر و مناسک دینی، تثبیت یهودیت تلمودی، فلسفه یهودی، عرفان یهودی (قبالا)، سهم علمای یهودی در قرون وسطا، جنبش های جدید در یهودیت و دولت یهود و یهودیت. این محقق درباره ویژگی های این کتاب به خبرنگار ما گفت: نویسنده با نگاه توصیفی، تحلیلی و جامع سعی کرده تحولات این دین را در یک بستر تاریخی از ظهور حضرت ابراهیم تا دهه ۶۰ قرن بیستم بررسی کند.

شایان ذکر است بهزاد سالکی به همراه بهاءالدین خرمشاهی، کتاب تاریخ خداشناسی: سرگذشت خدا از چهارهزار سال قبل در ادیان ابراهیمی اثر «کارن آرمسترانگ» را نیز ترجمه کرده که اواخر امسال از سوی انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی در ۶۰۰ صفحه منتشر می شود. وی درباره این کتاب گفت: آرمسترانگ در این کتاب تقابل دو اندیشه بنیادگرایانه و عرفانی از خدا را در برابر هم نهاده و با ارائه این فرضیه که خدا مفهوم متحولی است، اندیشه بنیادگرایانه را که سرانجام به جمود می رسد و برای بشر خطرناک است به نقد و چالش می کشد. این استاد دانشگاه افزود: آرمسترانگ دانشمندی است که بی طرفانه تحقیق می کند و سعی کرده برای بررسی مسأله خدا در هر دین و جامعه به منابع اصلی مصلحان دینی آن جامعه رجوع کند. به عنوان مثال، درباره ایران مباحث مربوط به پیش و پس از انقلاب را بررسی می کند و از مصلحان دینی چون شریعتی و... نام می برد.

وی در پایان افزود: آرمسترانگ در این کتاب، ضمن نتیجه ای که در انتهای کتاب تحت عنوان «آیا خدا آینده ای دارد» می گیرد، می گوید: برای آنکه خدا بماند باید فهم خود را مطابق با شرایط جهان جدید تغییر دهیم. از این کتاب ترجمه دیگری نیز با عنوان خداشناسی از ابراهیم تاکنون توسط «محسن سپهر» از سوی نشر مرکز منتشر شده است که علی رغم ترجمه روان و سلیس در ضبط برخی اصطلاحات نیاز به بازنگری دارد.

گفتنی است، سالکی ترجمه کتاب مهم تفسیری از دین اثر جان هیک را نیز در دست دارد.

درخواست رسمیت یافتن تعدد زوجات برای مسلمانان اسپانیا

دبیر کمیسیون اسلامی اسپانیا از دولت سوسیالیست این کشور خواست تعداد زوجات را برای مردان مسلمان به رسمیت شناسد.

به نوشته یک روزنامه اسپانیایی، «منصور اسکودرو» ۲۰ ژانویه (اوله بهمن) گفت: اکنون که دولت اسپانیا، ازدواج همجنس بازان را به عنوان شیوه‌ای از همزیستی در این کشور پذیرفته است، باید به حکم اسلام در زمینه مجاز بودن مردان برای داشتن بیش از یک همسر نیز تن دهد.

بر اساس قوانین اسپانیا، در حال حاضر، هر مرد فقط می‌تواند یک زن داشته باشد. دبیر کمیسیون اسلامی اسپانیا گفت: «بדיده چندهمسری اکنون در کشورهایی که اسلام در آن اکثریت دارد، یک امر مجاز و پذیرفته شده است.»

اسکودرو افزود: این موضوع در سال ۱۹۹۳ در چارچوب توافق‌های مربوط به همکاری بین جامعه اسلامی و دولت اسپانیا نیز مطرح شده بود.

بر اساس این گزارش، وی در این راستا حمایت خود را از اقدام دولت اسپانیا در زمینه به رسمیت شناختن ازدواج همجنس بازان در این کشور اعلام کرد.

بر پایه آمارهای اعلام شده، در اسپانیا ۴۰ میلیون نفری هم‌اینک بیش از یک میلیون نفر مسلمان زندگی می‌کنند.

روزنامه «ب ت که» یک روزنامه راست‌گرای هوادار کلیسا در اسپانیا به شمار می‌رود، در این زمینه نوشت: درخواست اسکودرو به معنای تحقق یکی از هشدارهای شورای عالی قضایی اسپانیا است که گفته بود با پذیرش ازدواج همجنس بازان به عنوان یک شیوه همزیستی، احتمال دارد اقلیت‌های مقیم این کشور نیز بخواهند نوع همزیستی مورد نظر خود را قانونی کنند.

جلوه‌های نواز هستی، مضمون نمایشگاه «نقش خدا»

«نقش خدا» عنوان نمایشگاهی از آثار محسن امیدخدا بود که در هفته دوم دی‌ماه در نگارخانه میرک مشهد برپا شد. این نمایشگاه تلاشی بود برای هرچه بهتر نشان دادن جلوه‌های ویژه هستی که با نگاهی نو و زاویه‌ای تازه به تصویر کشیده شده است.

به گزارش خبرنگاری «مهر»، این نمایشگاه با ۴۱ اثر، کاری از محسن امیدخدا و دو دختر نوجوانش، ندا و انیسه است که توانسته نمایی از لحظه‌های باشکوه طبیعت را نمایش دهد و فرصتی برای هنرمندان و بازدیدکنندگان ایجاد تا درباره خلقت بی‌ظنیر خداوند به تفکر و تفحص بیشتری بپردازند. محسن امیدخدا در رابطه با آثارش به خبرنگاری مهر گفته است: هدف این نبوده که یک موقعیت مکانی خاص نقاشی شود، بیشتر تمایل داشتم تا روح ذات هستی را به نمایش بگذارم، چراکه دریا در هر ساحلی، کوه‌ها و سنگ‌ها در هر کوهستانی و آسمان در هر سرزمینی وجود دارد.

این هنرمند که هشتمین نمایشگاه انفرادی خود را تجربه می‌کند در خصوص حضور چند تابلو از طبیعت بی‌جان در بین آثارش می‌افزاید: شاید اشیاء هم مانند ما نفس می‌کشند و روح دارند و به نوعی آنها هم بتوانند تداومی کننده روح ذات هستی باشند. او معنی واقعی هنر را تجسم خلقت خدا و عشق به خدا می‌داند و می‌گوید: اگر همه انسان‌ها در تفکر خداوند بودند و قدرت هنرمند شدن را داشتند، دیگر جنگی نبود.

داروین در جورجیا به بن بست رسید

دندگاهی در ایالت جورجیا در آمریکا به مسوولان یک دبیرستان در منطقه اتلانتا دستور داد، برجسیبی را که بر روی کتاب‌های زیست‌شناسی دانش‌آموزان می‌زند دایر بر اینکه نظریه تطور داروین صرفاً یک امر جدسی است و بیانگر واقعیت نیست، از کتاب‌ها جمع‌وری کند.

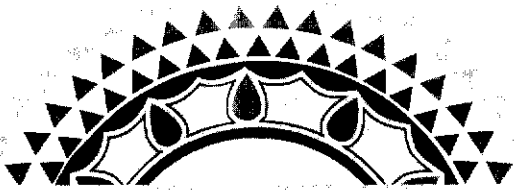
به نوشته هفته‌نامه علمی نیچر، مسوولات دبیرستان دولتی ناحیه کتاب (Cobb County School District) در جورجیا که از نظر شمار دانش‌آموزان دومین مدرسه بزرگ ایالتی در این استان به شمار می‌آید، از سال ۲۰۰۲ به این سو در کتاب‌های زیست‌شناسی دانش‌آموزان برجسب‌هایی را جای داده بودند که این عبارت در آن درج شده بود: «این کتاب درسی حاوی مطالبی درباره نظریه تطور است. تصور یک نیوری درباره منشأ حیات است و واقعیت محسوب نمی‌شود. با این مطالب می‌باید با ذهن باز برخورد کرد و با دقت آنها را مطالعه نمود و نقادانه بررسیشان کرد.

اما پنج تن از والدین دانش‌آموزان با حمایت اتحادیه زادی‌های مدنی آمریکا از مسوولان مدرسه به دادگاه شکایت کردند و مدعی شدند این برجسب‌ها مانع از تدریس نظریه تطور می‌شود و راه را برای عرضه نظریه‌های غیرعلمی مبتنی بر روایات انجیل هموار می‌کند.

یک قاضی در اتلانتا در همین زمینه رأی صادر کرد دایر بر اینکه برجسب‌های الصاق شده روی کتاب‌ها، دانش‌آموزان را درباره ارزش و اهمیت علمی تطور در جامعه علمی به اشتباه می‌اندازد. مسوولان مدرسه با قرار دادن برجسب‌ها بر روی کتاب‌ها، خود را به نحو نامناسبی درگیر بحث‌های دینی کرده‌اند.

دانش‌آموزان تأثیرپذیر چنین تصور می‌کنند که کلیسا درصدد دخالت در امور دولت است و این امر خلاف قانون اساسی است. مسوولان مدرسه کتاب با انتشار اطلاعیه باخشنودی خود را از رأی صادره اعلام داشته‌اند و خاطر نشان کرده‌اند که برجسب‌ها بیانگر یک موضع معتدل درباره تدریس مطالب علمی بوده است. مدافعان دیدگاه‌های علمی معتقدند که آن دسته از مسیحیان که مدعیند بیات انجیل باید بر اساس ظاهر عبارات آن فهم شود، درصدد دستان خلقت در این کتاب را به عنوان نظریه واقعی مربوط به نحوه خلقت آدمی به جای نظریه تطور به دانش‌آموزان عرضه کنند و برای این منظور از تاکتیک‌هایی نظیر استفاده از برجسب‌های حاوی هشدار درباره نظریه تطور استفاده می‌کنند.

به گفته یوجین اسکات رئیس مرکز ملی آموزش ملی، این قبیل تاکتیک‌ها از دهه ۱۹۷۰ تاکنون ادامه داشته است، اما اهمیت رأی اخیر آن است که دادگاه برای اولین بار، شیوه‌های ظریفتر و غیر آشکارتر ترویج آموزه‌های انجیل به‌عنوان نظریه‌های علمی را ممنوع اعلام کرده است.

«پروسلوگیون» آنسلم قدیس منتشر می‌شود

کتاب پروسلوگیون، اثر مهم آنسلم قدیس با ترجمه افسانه نجاتی منتشر می‌شود. مترجم، در گفت‌وگو با خبرنگار ما درباره این کتاب گفت: کتاب پروسلوگیون یکی از مشهورترین و مهمترین آثار آنسلم قدیس است. وی در این کتاب برهان وجودشناختی خود را درباره اثبات وجود خداوند ارائه می‌کند و ضمن آن خدا را به منزله بزرگترین وجود ادراک‌پذیر معرفی می‌کند و گزاره‌های خلاف این مدعا را مورد بررسی قرار می‌دهد.

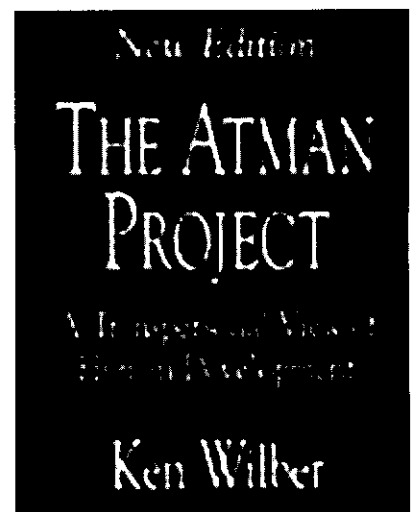
مترجم کتاب اعترافات آگوستین قدیس درباره مفهوم واژه «پروسلوگیون» گفت: پروسلوگیون به معنای نطق است. این نطق بنا به ترغیب برخی از برادران ایمانی آنسلم به رشته تحریر درآمده است.

وی در پاسخ به این سؤال که آنسلم چگونه به وجود خداوند می‌نگریسته، افزود: آنسلم می‌گوید، در صورتی که این هستی بزرگ، وجود واقعی نداشته باشد، صاحب آن وجود در مرتبه‌ای نازلتر از وجودی قرار می‌گیرد که به واقع هست.

این مترجم درباره نوع نگاه آنسلم به موضوع ایمان و عقل گفت: آنسلم برای اثبات پداخت وجود الهی از ادله عقل استفاده می‌کند و درمی‌یابد که ایمان به منزله چراغ هدایتی است که در پرتو آن می‌توان به کنه حقیقت نایل شد و از بیراهه در امان ماند. وی استدلال را ابزار عقل می‌داند، اما ابزاری که در کوره ایمان گداخته و آبدیده نشود کارآمد نخواهد بود. به علاوه، وی ایمان را محل استقرار نمی‌داند و معتقد است به محض نیل به ایمان چنانچه در آن مرحله بمانیم کاری عبث کرده‌ایم. آنسلم در یک کلام ادراک را اجر محتوم ایمان محض می‌داند. چنانچه به قول «الکساندر کویره»، ایمان درصدد معرفت، ایمان مقرون به معرفت نیز هست.

نجاتی در پاسخ به این سؤال که این اثر در چه مرحله‌ای از زندگی آنسلم نوشته شده است و آیا در عصر خود نیز محل چالش و بحث بوده است یا نه، گفت: مورخین، حیات فکری آنسلم را به سه دوره تقسیم می‌کنند: دوره اول، ورود به دیر «بک» در «نورماندی» و اقامت در آن به عنوان یک راهب (۱۰۶۳-۱۰۷۸). دوره دوم، دوره تصدی ریاست دیر (۱۰۷۸-۱۰۹۳) و بالاخره دوره سوم، دوره اسقفی وی در کانتبری (۱۰۹۳-۱۱۰۹). دیر بک در دوران ریاست وی یکی از معتبرترین مراکز فکری اروپای غربی به شمار می‌رفت. آنسلم، پروسلوگیون را در مقطع مأموریتش در دیر بک حوالی سال‌های ۱۰۷۰-۱۰۷۳ نوشته است. این رساله آنقدر مورد عنایت قرار گرفته که بارها و بارها از روی آن رونویسی شده و دست به دست گردیده است. این کتاب با واکنش راهبی کاتولیک به نام «گونیلون» (یا گونیلو) مواجه شد و آنسلم پس از اقامه برهان مشهور هر کسی را که این امر بدیهی را انکار کند، سفیه می‌انگارد؛ این سفیه به کسی اطلاق می‌شود که در دل خود می‌گوید، خدا وجود ندارد. گونیلون در قالب جانبداری از سفیه مورد اشاره آنسلم، در مقام مناظره و مخالفت برمی‌آید و همین واکنش سبب می‌شود آنسلم «اپولوژی» یا دفاعیه‌ای در این باره بنویسد.

این مترجم در پاسخ به این سؤال که این ترجمه بر مبنای کدام نسخه صورت پذیرفته است، گفت: این ترجمه بر اساس نسخه فرانسوی الکساندر کویره که یکی از مراجع بلامنزاع شناخت این برهه از تاریخ اندیشه غرب است، صورت گرفته است. وی نسخ متعددی را مورد ارزیابی و شناسایی قرار داده به طوری که حاصل این تلاش نسخه معتبری است که چاپ هشتم آن در سال ۱۹۹۲ از سوی انتشارات فلسفی «ژ. ورن». به صورت دوزبانه، فرانسه و لاتین، در پاریس منتشر شد. این کتاب با مقابله «سوسن شریعتی» و با مقدمه استاد «مصطفی ملکیان» از سوی انتشارات قصیده‌سرا به زودی منتشر می‌شود.

ملکیان

«پروژه آتمان» را در دست دارد

«پروژه آتمان»، نوشته کن ویلبر با ترجمه مصطفی ملکیان منتشر می‌شود. «پروژه آتمان دیدگاهی فراشخصی از رشد انسان»، اثری است که به عنوان اولین کتاب روان‌شناسی موفق به متحد کردن شرق و غرب و چارچوب‌های قراردادی و تفکر ارتدوکس و تصوف به یک چارچوب منسجم شد. این اثر مقدمه‌ای است به ایده‌های «کن ویلبر» درباره تکامل آگاهی انسان و تفکر کنونی وی.

برخی از عناوین این کتاب عبارت است از: مقدمه، ریشه‌های اولیه آگاهی، گستره‌های ذهنی و منیت، انواع ناخودآگاهی، نمادهای استحاله گستره‌های ظریف، گستره‌های علی و غایی، مدیتیشن و ناخودآگاهی، تکامل از مراحل پایین، تکامل سطح برتر، اسکیزوفرنی و تصوف، انحطاط.

ویلبر در آثار خود رشد انسان را از طفولیت تا دوران بزرگسالی و پس از آن تا مرحله‌هایی دنبال می‌کند که استادان عرفان و معنویت آن را توصیف کرده‌اند.